

RUGUL APRINS

THE BURNING BUSH

Monastic Journal

SPRING 2023

Vol. 36

No. 1

TABLE OF CONTENTS

Greetings from Mother Gabriella	3
A Life of Repentance	4
Godly Grief Leads to Enduring Joy	7
Pascha Schedule	20

CUPRINS

O viață de pocăință	13
Măhnirea divină	16
Programul slujbelor de Paște	20

GREETINGS FROM MOTHER GABRIELLA

As we prepare this issue of our journal, we have already entered the second week of the Great Fast. The hymns for Matins and Vespers are so rich in beauty and content, we can only take one at a time and meditate on it all day long.

Great lent is referred to as a spiritual arena, and so is the monastic life. Why do we refer to it as an arena? Because in an arena it is usually a contest, a struggle, a fight. In the arena there are also spectators and cheerleaders. This image reminds us of the martyrs who have fought to preserve their faith in God under great pain. And as in any other contest they had to fight according to rules.

The focus of the contestants as well as that of the spectators was not so much on the difficulty of the contest, as it was on the victory.

Entering the arena of Great Lent we compete according to the rules of the Church and keep our focus on the Resurrected Christ. If we try to make our own rules, we will most certainly fail. It is only together with other brothers and sisters in the faith, in Christ and with Christ we will succeed and receive the crown of victory.

On one hand, our noetic, or spiritual cheerleaders, the angels, are standing by lifting us up and showing us the crowns. On the other hand, we also have oppressors, the spiritual enemies, who come in the form of passions in order to discourage us and pull us down. Even though the martyrs, like St Paul who may have fought with beastly animals at Ephesus, their examples have a symbolical meaning: the real struggle is an inner struggle, and the arena where the struggle takes place is the unseen realm of the interior life.

St Sophrony of Essex encourages us to find the “Deep Heart” during Great Lent so on the day of our Lord’s Resurrection we will be full of joy; this Resurrection is our resurrection.

Our community here is grateful for your faithfulness, encouraged by your steadfastness, aware of your own struggles, and assures you of our prayers.

Let not your faces be downcast by the burdens of the day, for Christ is Risen!

We wish you all the joy of our Lord’s Resurrection.

Mother Gabriella

A Life of Repentance

Earlier this year I received a question by email that not only ties in with themes from today's Gospel of the Canaanite Woman, but also with our preparation for Great Lent. The question is this:

Fr. John, I keep puzzling over something and then forgetting to ask you about it. Orthodox often speak of the work of repentance and a life of repentance. Yet, when I confess my sins to God with your absolution, I leave them behind forever, right? What am I repenting of? My sins between confession and the present moment? Sins I'm unaware of? And what is the practice of repentance besides confession and asking God to forgive me daily? I presume the Jesus Prayer lies at the heart of repentance, but what else do I need to know to clearly understand what a life of repentance is?

My reply follows.

You are asking an extremely important question, and there are two rather different ways to answer it. First and foremost, your question about repentance presupposes the common emphasis that repentance is turning away from sin. This is a mistaken emphasis because, as the church fathers frequently point out, we tend to turn from sin to sin, from one bad practice to another. We want to stop relying on food to comfort our anxieties so we switch to the distraction of binge-watching YouTube videos. Turning away from sin is not sufficient, and too often invites self-reliance instead of communion with Christ. Repentance should instead be practiced and experienced as turning toward Christ. If we are re-orienting ourselves toward Christ, the Orient from on high, we are of course turning away from sin, but not by our own strength or toward our own image of self-improvement. This understanding invites your suggestion that "the Jesus Prayer lies at the heart of repentance," for the Jesus Prayer is the Church's gift to us to fulfill St. Paul's admonition to pray without ceasing—that is, to live a life of continuously and ever more fully turning toward Christ.

Of course, in the process of turning toward Christ, who is the Light that shines into the dark corners of our own souls, we notice—not by our own clever self-analysis but by the penetrating conviction of the Holy Spirit—that sin infects many aspects of our lives. Turning toward Christ doesn't ignore the reality of our sins, but invites us to confess them, that is, to agree with God regarding what the divine Light is revealing in us. While focusing on Christ, we become aware of and honest about our sins. We often think of repentance as a response to sin, and understandably so, but this too is a mistaken emphasis for repentance is a response to Christ, to the revelatory light he shines into our life. Thus, there is a second and complementary way to answer your question

that addresses the role of confessing sins to God, both on our own and with a priest in the Mystery of Confession, as an essential constituent of the life of continual repentance. Consider the following three ways in which our lives are more entangled with sin than we normally realize, and how a life of repentance is the means both for seeing these entanglements and for being released from their bondage.

First, a life of continual repentance reveals that our sins are much deeper than what we confess. Sins are like weeds in the garden of our heart, and our confession is typically more like cutting the weeds off at ground level rather than pulling them out by their roots. This is not to belittle our confessions; we confess what God reveals to us about ourselves, and gradually, as we are able to bear the revelations, he reveals the deeper sources of our sins. We are forgiven for what we have confessed, but our confessions are radically incomplete because we are so blind to our inner life. A life of continually turning toward Christ cultivates a continual openness to God's light shining ever more deeply into the dark recesses of our hearts, revealing the roots of our sins that remain.

God is lovingly patient with us; much more so than we are with ourselves; he's transforming us at the pace we can handle. In this way, the mystery of confession and the associated forgiveness is not about being freed from the deserved punishment of our sin, but is rather about being freed from the sin itself, where the sin is not simply this or that action but the disposition and passion that give rise to the action. To switch to the therapeutic analogy of sin and redemption, God is trying to heal us through and through; he doesn't simply treat the symptoms of our spiritual ailments but does radical surgery to remove the spiritually foreign invaders that are the causes of those symptoms. Our life of continued repentance is the cultivation of the disposition of offering ourselves to the divine Surgeon.

Second, a life of continual repentance reveals—if we understand properly what sin is—that we live a life of (nearly) continuous sin. What do I mean? St. Paul tells us that whatever is not of faith is sin (Rom 14:23). Thus, at any moment of our life that we are relying on ourselves, or on any other created thing, in place of relying on God, we are sinning. We have turned away from God. Sin, turning away from God, and repentance, turning toward God, are opposites. At any given moment we are doing one or the other. The more we attempt to turn toward Christ, for example with continuous prayer, the more we realize how much we are not present to God. St. Maximus the confessor, in his second of Four Centuries on Love, emphasizes that all our distractions, all the times we forget God, are simply to be understood as our failure to love God, which is the only real sin that there is; every sin is ultimately a failure to respond with love to God's love.

Maybe this seems overwhelmingly depressing to us, to realize that our lives are a nearly continuous expression of rejecting God's love by preferring the creation over the Creator. But if we find this disheartening, it is because we have a deeply mistaken image of God, as if he were a monstrously vindictive police officer always looking for ways to ensnare and punish us. Properly understood, our life of nearly continuous sin reveals what a boundlessly loving God we have, who never ceases to be the good Shepherd calling out our name so that we might follow him. We need to remember, repentance is a response to Christ, not simply a response to sin. A life of continual repentance is the relentless practice of responding to that familiar voice instead of the clamorous distracting noise of this world that masquerades as a voice.

If we think of sin as brokenness, then the first revelation of a life of continual repentance is that our brokenness is more structural than what meets the eye. The second revelation is that our brokenness is more persistent than what meets the eye. The third revelation in living a life of continual repentance is that our brokenness is more relational, more communal, than what meets the eye. Our brokenness is inseparable from the brokenness of the world we inhabit—from the brokenness of our family members, our co-workers, our fellow parishioners, our priest and bishop, our political leaders, and so forth. Indeed, our brokenness is the brokenness of the entire fallen creation which is groaning as it awaits redemption, and our calling, our privilege, as a children of God is to bear the sorrow of the world's hostile rejection of its compassionate Creator, the rejection that gives rise to all its turmoil, pain, suffering, and self-destructive behavior. St. Paul says that when one member of the body suffers the whole body suffers (1Cor 12:26); a life of continuous repentance is allowing ourselves to feel that suffering, instead of being distant from and numb to it, and to carry that brokenness as our cross to Golgotha to be crucified with Christ. St. Paul says that we are to "bear one another's burdens and so fulfill the law of Christ" (Gal 6:2), which is love. The Canaanite Woman so fully took on herself the suffering of her daughter that she prayed, "have mercy on me" and "help me," and her daughter was healed (Mt 15:22,25,27). If love fulfills the whole law, if love is the *raison d'être* of human existence, then our posture toward all of creation must be nothing less than God's love for his creation expressed as Emmanuel, the one who is uncompromisingly present with it, uniting himself to it, suffering with it even to the point of death and descent into hades in order to raise it to new life.

As Dostoevsky famously put it, we become responsible to all for all. To be a christian is nothing less than to let Christ be so fully formed in us that our presence is his presence in the world, and we thereby become those who are not in this world to be served, but to serve and to give our lives as a ransom for it. Having remembered the Mother of our Lord and all the saints who have lived out this self-emptying love, we are repeatedly exhorted in the services of the

Church to offer not only ourselves to Christ but also one another and indeed our whole communal life to him who alone takes upon himself our infirmities and bears our diseases (Mt 8:17). In this way, then, the ultimate expression of a life of continual repentance is not only re-orienting our own lives to Christ, but the full and—if I may be so bold as to say—impassioned embrace of the fallen world as our very life which we are re-directing toward him who is the Orient from on high, the magnetic East, drawing us toward himself; who is the good Shepherd whose familiar voice is calling out to us; who is knocking on the door of our hearts and lovingly waiting for us to open to him; who is the Bread and the Wine longing to be consumed by us so that we might with one heart and one voice and one mind proclaim: your own of your own on behalf of all and for all!

Fr. John Konkle

(Adapted from a homily given on 1/29/2023)

Godly Grief Leads to Enduring Joy

Godly grief produces repentance for salvation which is unregrettable.
Worldly grief produces death. (2 Cor 7:10)

Grief

Grief is the inner pain we feel when we lose someone or something we hold dear. It's the emotion we experience when we suffer loss. The archetype of grief is death. When Jesus was at Lazarus' tomb he wept (Jn 11:35). St. Paul instructs the Thessalonians that their grieving for their reposed brothers and sisters in Christ should be with hope (1Thes 4:13ff). We suffer many losses, great and small, other than death that are the occasion for grief. We might lose our job, or have good friends move away. We might be estranged from or rejected by a spouse, a child or a parent. Our spouse or boss or priest might fail to acknowledge our sacrificial efforts. The person in front of us in the buffet line might take the last chocolate chip cookie that we were eyeing. We might fall behind schedule due to interruptions to our well-planned day. We might be experiencing the gradual decline of our physical and cognitive abilities as we age. These are all deaths of a sort; they are the occasions which prompted St. Paul to say, "I die each day" (1Cor 15:31; *cf.* Lk 9:23).

The ultimate loss, of course, is our own death, which may give rise to anticipatory grief. Jesus grieved in Gethsemane as he approached his passion (Mt 26:36-46; Mk 14:32-42; Lk 22:39-46). Jesus also frequently instructs us to focus our attention on these ultimate realities: our own death, the culmination of world events in the end times, his coming again in glory, and especially the fearful judgment seat before which we will stand (Mt 24-25; Mk 13; Lk 21). These are sobering realities. Honest and sustained reflection on them engenders a wide variety of emotions within us, especially the sorrow that comes

with being severed from life as we know it. We regret things we have done or failed to do, and we have a growing awareness of the gulf between the person we wish we were and the person we actually are.

Worldly Grief

Whether our loss is large or small, the challenge we face is how to handle the grief which accompanies it. For some of us, our response is denial—not so much of the loss but of the feelings associated with it. We adopt the delusional understanding of the ideal human as a Nietzschean superman, a pseudo-stoic, anesthetized by a misguided rationality that leaves the heart stone-cold and calloused. Recall here the profound encounter between Jesus and the sinful woman in the house of Simon the Pharisee, where Simon’s desensitized self-assurance blinds him to his own need for Christ’s compassion even in the face of the grieving woman upon whom Christ’s transformative love is abundantly poured (Lk 7:36-49).

We might further avoid feelings of grief on the occasions of experiencing loss by covering them up with distractions: anger and blame, grumbling and complaining, busyness and self-importance. Anger and blame are feeble attempts to shift responsibility for our inner life to others, making them the cause of our unwillingness to own and control our own emotions, thereby short-circuiting any opportunity for us to be healed by Christ. Grumbling and complaining distance us from life-giving thankfulness that opens our eyes to God’s presence in the most dire circumstances of loss. Contrast Joseph’s humble gratefulness in the face of his plight at the hands of his brothers to Israel’s incessant grumbling and complaining at God’s bountiful provisions in their desert wanderings (Gen 37ff; Num 11ff). Busyness and self-importance allow us to redirect our attention to supposedly more important things, justifying our avoidance of the inner pain we feel. Recall Herod, who was grieved at the request for the head of John the Baptist but remained unable to set aside his standing before guests and so succumbed to the grief that produces death (Mk 6:26). In these, and so many other ways, distractions insulate us from the gift of grief.

No less damaging to our souls than denial and distraction in the face of grief is the paralyzing bondage of self-pity, a black hole out of which there seems no escape. Whining and feeling sorry for ourselves in the face of the adversity of our losses constructs an alternative universe in our imagination, about which we are self-deceptively 100% certain—a universe in which we are the helpless victim demanding to be consoled and rescued by others. When we let self-pity grow in us, our manipulative and self-indulgent ‘woe is me’ sobbing structures our superficial codependent and enabling relationships, detached from life-giving, selfless, and sacrificial love. Our refusal to take up our God-given cross becomes the passageway to expecting others to carry it for us. Here we have the excruciatingly sad case of Judas, whose remorse drove him to the

high priests instead of Christ, and thus to taking his own life (Mt 27:3-6).

Godly Grief

Worldly grief, whether experienced in the form of denial, distractions, self-pity or some other way, produces death. It severs us first and foremost from ourselves, and thus from others and ultimately from God. It abandons us to hopelessness. In contrast, however, St. Paul assures us that there is a type of grief that is life-giving; one that doesn't deny our suffering but invites Christ into it in order to co-suffer with us, to help us carry our cross. This is repentance—turning toward Christ. He is our hope in the midst of loss. Thus when St. Paul instructs the Thessalonians to have hopeful grief, he explains that our hope is in Christ who came to die with us in order for us to be raised with him (1Thes 4:13ff). Elsewhere St. Paul extends his teaching beyond physical death to the daily losses of this life, always in the context of us being not alone in our suffering but united to Christ (1Cor 15:12-58; Rom 6:3-11).

The losses that we experience in the course of life, at times seemingly relentless and at other times relenting for a season, are what the Scriptures call trials. In his *Letter to the Nun Xenia*, St. Gregory Palamas explains that, in the face of life's trials, we are able to avoid worldly grief and cultivate godly grief *by practicing the first two beatitudes*: “Blessed are the poor in spirit, for theirs is the kingdom of heaven. Blessed are those who mourn, for they shall be comforted” (Mt 5:3-4). In what follows, we reflect on a small sampling of St. Gregory's guidance as it applies to us who live in the world. (All references are to sections of his letter in *The Philokalia*, vol 4. St. Gregory refers explicitly to 2Cor 7:10 at §§26, 48, 64, & 67.)

From Poverty to Blessed Mourning

The kingdom of God granted to those who are poor in spirit is first and foremost an inner kingdom (Lk 17:21)—Christ reigning in our hearts, providing inner calm in the face of external storms. What, then, does it mean to be poor in spirit? Here St. Gregory makes the seemingly simple point that if we are poor we are lacking in something, we have suffered a loss. The examples of loss that we began with are all, in St. Gregory's understanding, instances of poverty. Our lives are, to varying degrees, impoverished by the loss of a loved one, estrangement from a family member, being fired from a job, good friends who moved away, interruptions that steal our time, and so forth. It is important to note that the this-world grief which arises from this-world loss is not in and of itself worldly grief, but a doorway to poverty in spirit and thus to what St. Gregory calls *blessed mourning*, a synonym for godly grief.

For St. Gregory, this-world poverty becomes poverty in spirit, transforming our this-world grief into godly grief, *necessarily* when we *embrace our this-world poverty in God's name* (§48). St. Gregory repeatedly exhorts us to

embrace our trials, our losses, our poverty; for example, “Thus from bodily poverty *embraced out of love for God* is born the grief that brings solace to those who experience it and fills them with blessing” (§50; emphasis added). What does it mean to *embrace* our poverty? Put negatively, it means not to run from it nor wallow in it, which are simply the manifestations of worldly grief. Remaining attentive to the inner awareness of our this-world loss allows us to notice that we have within ourselves an emptiness that cannot be filled by anything from this world, and that we have an inner void that longs to be filled with what is beyond this world. We come to experience our poverty in spirit. This-world poverty, embraced out of love for God, has opened the door to the eternal world.

Paradoxically, however, the door that has been opened is not a door for us to pass through to God, but for God to pass through to us—in due time. Our this-world waiting has been transformed to waiting for the eternal world to break through. Our trials have become an active anticipation of waiting on the Lord (Ps 26:14; 36:9, LXX). The single most under-appreciated discipline of the Christian life is *waiting for God*. Father Paisius of Sihla, a beloved Romanian elder from last century, would exhort his confesseees, “Patience! Patience! Patience!” And then he would inform them that patience is “waiting for the visitation of God’s grace” (*A Little Corner of Paradise*, St. Herman Press, 2016, pp.11-12). We think patience is waiting for the traffic light to turn green, or the children to get ready for church, or dinner to get on the table. We think patience is waiting for the things of this world to change, and therein lies our downfall. We are waiting for the temporal, and then wonder why the eternal never arrives. Herein lies our true cross—waiting for the visitation of God’s grace.

St. Gregory calls the grief that arises from our awareness of our spiritual emptiness *the initial stage* of godly grief. This initial stage of godly grief is, St. Gregory explains, *united with fear* for the vast inner emptiness that we experience is truly a frightful place to be. He compares this to the sense in which the prodigal son stopped filling himself with the things of this world and *came to himself*—that is, he chose to stop running from himself to worldly distractions and remained in that place of inner emptiness. He was mired in the death that worldly grief produces, and yet he chose to stop running and to look inside—too terrifying for many of us. From that inner place, he *remembered* life in his father’s house, which in turn generated an awareness of what he is missing, what he lacks, a different type of poverty than missing out on the things of this world. He becomes aware of his poverty in spirit, which in turn engenders a longing for *spiritual* things (§70). When we follow his example, we have traversed the road from this-world poverty to blessed mourning.

One caution is in order here. There are cases of grief, both this-world grief and

godly grief, that are too much for us to bear alone, and the guidance to remain in that grief while embracing the love of God may need the support and guidance of others—our priest, a family member, a trusted friend. Sometimes our grief is so intense that we are not good judges of what we can handle, and there is a danger for us to enter into depression and even despondency. In asking us to remain with our grief as we wait upon God, St. Gregory is not directing us to isolate ourselves from those who love us; for God will often comfort us with their presence (2Cor 1:3-7; 2:12-13; 7:5-13). Our reliance on others, however, is not a time for grumbling and complaining, nor for gossip and talkativeness, but an opportunity to let others help bear our burdens and so fulfill the law of Christ (Gal 6:2). We need them to help us embrace the love of God in the midst of our loss.

Rejoicing with the Comforter in the Kingdom

When our awareness of the inner spiritual void prompts in us a sustained longing for the loving father, we will come to find him running out to us. Father and prodigal weep—tears, St. Gregory tells us, of grief. Grief because of the profound sorrow of what has been wasted, the loss of communion we have experienced. And yet now also tears of profound joy and love for we have been reunited with our Creator. The initial stage of godly grief, which is united to fear, has culminated in *the ultimate stage, the consummation of grief which is grief wedded to love*. Father embraces son and son embraces Father, bringing profound joy and celebration—a joy that pervades our life even though we remain lacking in worldly things. We have divine joy in the midst of our this-world sorrow. A joy that the world can neither give nor take away. (§§68-70: Jn 16:22)

The consummation of blessed mourning brings comfort, which St. Gregory understands to be the very presence of the uncreated Comforter, the Holy Spirit, “who, in giving His grace, is united to the saints” (§70). In this way, if we “*embrace the grace of the gospel teaching*, there flows a wellspring of poverty that ‘waters the whole face of our ground’, I mean our outward self, *transforming us into a paradise*” (§49; emphasis added). The “wellspring of poverty” is precisely that spiritual poverty that brings forth the inner kingdom, “transforming us into a paradise.” We don’t simply *enter* paradise; we *become* paradise. The process is gradual and arduous since our inner life is cluttered and sluggish; there are no short-cuts. “But if you persist in your intention to live a life of blessed poverty, and devote your attention to it, you will give birth to this grief in yourself and will lose all tendency to regress.” (§66)

This practice is available to us every day of our lives, but especially during Great Lent when we focus our attention on setting aside worldly distractions and become increasingly attentive to our inner life. “Let us, then, in blessed poverty also fall down and weep before the Lord our God, so that we may

wash away our former sins, and make ourselves impervious to evil and, receiving the blessings and solace of the Comforter, may glorify him and the unoriginate Father and the Only-begotten Son, now and always and throughout the ages. Amen.” (§71)

Fr John Konkle

March 2023

**EIGHT YEAR MEMORIAL FOR
FATHER ROMAN**

APRIL 29, 2023
Following Divine Liturgy

SPRING WORKDAY

JUNE 3, 2023
10:00 AM TO 4:00 PM

Bring your own garden
tools and gloves

O viață de pocăință

La începutul anului acesta am primit un email cu o întrebare care pe lângă faptul că este legată de tema Evangheliei de azi, a femeii cananiene, se aplică totodată și la pregătirea noastră pentru Postul Mare. Întrebarea este următoarea:

Părinte John, sunt nedumerit asupra unui lucru dar uit să vă întreb. Ortodocșii vorbesc adesea despre pocăință și o viață de pocăință. Dar atunci când îmi mărturisesc lui Dumnezeu păcatele și capăt dezlegare, le las în urma mea pentru totdeauna, corect? Atunci, pentru ce mă pocăiesc? Pentru păcate făcute între momentul spovedaniei și cel prezent? Păcate de care nu sunt conștient? Și care este practica pocăinței în afară de mărturisire și de a cere iertare de la Dumnezeu? Presupun că Rugăciunea lui Iisus stă la baza pocăinței, dar ce altceva trebuie să știu pentru a înțelege clar ce înseamnă o viață de pocăință?

Răspunsul meu este următorul:

Întrebarea este una foarte importantă și sunt două moduri diferite de a răspunde la această întrebare. În primul rând, întrebarea despre pocăință presupune accentuarea faptului că pocăința este actul de a te întoarce de la păcat. Aceasta este o premiză greșită deoarece, așa cum spun Sfinții Părinți, avem tendința de a trece de la un păcat la altul, de la un obicei greșit la altul. Vrând să ne oprim de la obiceiul de a ne baza pe mâncare pentru alinarea anxietăților înlocuim acest obicei cu acela de a viziona excesiv filme pe YouTube. Nu este suficient a ne îndepărta de păcat, și de cele mai multe ori acest lucru ne invită să ne bazăm pe noi înșine în loc să fim în comuniune cu Hristos. Pocăința trebuie practică și înțeleasă ca fiind orientarea către Hristos. Dacă ne re-orientăm către Hristos, Răsăritul cel de sus, ne îndepărtăm astfel de păcat, dar nu prin propriile noastre puteri sau prin propria noastră percepție de îmbunătățire. Această înțelegere se leagă de sugestia făcută, precum că Rugăciunea lui Iisus este în centrul pocăinței, pentru că Rugăciunea lui Iisus este darul Bisericii pentru noi, astfel încât îndrumarea Sf Pavel de a ne ruga neîncetat să fie împlinită, adică a trăi o viață care continuu să fie îndreptată către Hristos.

Desigur, în procesul de a ne întoarce către Hristos, care este Lumina ce strălucește în colțurile întunecate ale sufletului nostru, constatăm—nu prin propria noastră analiză, ci prin intervenția Duhului Sfânt—că păcatul este prezent în multe aspecte ale vieții noastre. Întoarcerea către Hristos nu îngerează realitatea păcatelor, ci ne invită să le mărturisim, adică să fim de acord cu Dumnezeu asupra a ceea ce Lumina Divină ne descoperă. În timp ce atenția ne este îndreptată către Hristos, devenim conștienți și sinceri asupra păcatelor noastre. De cele mai multe ori percepem pocăința ca un răspuns la păcat, și este de înțeles, dar și asta este o greșeală, pentru că pocăința este un răspuns dat Lui Hristos, Luminii revelatoare ce strălucește în viața noastră. Astfel acesta este

un al doilea mod, complementar, de a răspunde la întrebarea referitoare la rolul mărturisirii păcatelor noastre lui Dumnezeu, atât noi înșine cât și în prezența unui preot în Taina Spovedaniei, ca fiind un element esențial al vieții noastre de continuă pocăință. Să considerăm trei instanțe în care viața noastră este învăluită în păcat, mai mult decât ne dăm seama, și cum pocăința este modul de a vedea aceste obstacole și de a ne debarasa de ele.

În primul rând, o viață de continuă pocăință arată că păcatele noastre sunt mult mai adânci decât le mărturisim. Păcatele sunt buruieni în grădina sufletului nostru iar mărturisirea lor se aseamănă mai mult cu tăierea lor la suprafață decât smulgerea lor din rădăcină. Prin aceasta nu micșorăm importanța spovedaniei; mărturisim ceea ce Dumnezeu ne descoperă despre noi și pe măsură ce suntem capabili să integrăm aceste descoperiri, El continuă să ne descopere sursele și mai adânci ale păcatelor noastre. Ni se iartă păcatele pe care le mărturisim, dar spovedania noastră este incompletă pentru că suntem orbi vieții noastre interioare. O viață continuu îndreptată către Hristos cultivă o continuă deschidere pentru ca Lumina lui Dumnezeu să strălucească și mai puternic în adâncul sufletelor noastre, dând la iveală rădăcina păcatelor rămase.

Dumnezeu are mai multă răbdare cu noi decât avem noi înșine; El ne schimbă în ritmul pe care noi îl putem susține. În felul acesta, Taina Spovedaniei și dezlegarea asociată cu ea nu înseamnă că suntem absolviți de pedeapsa pe care o merităm pentru păcatele săvârșite, ci este mai de grabă eliberarea de păcat în sine, unde păcatul nu este un simplu comportament, ci sentimentul și patima care dă loc unei anumite manifestări. A trece la analogia terapeutică a păcatului și a iertării, Dumnezeu încearcă continuu să ne vindece; El nu tratează simptomele bolilor noastre sufletești ci aplică o operație radicală pentru a eradică cauzele străine ale acestor simptome. O viață de continuă pocăință este o viață care nutrește starea de a ne oferi Chirurgului divin.

În al doilea rând, o viață de pocăință continuă ne arată, dacă înțelegem bine, ce este păcatul, și că viața noastră este un păcat (aproape) continuu. Ce vreau să spun prin asta? Sf Pavel spune că ceea ce nu este credință este păcat (Rom 14:23). De aceea, în fiecare moment al vieții noastre păcătuim când ne bazăm pe noi înșine sau pe orice alt ceva ce este creat, și nu pe Dumnezeu Creatorul. Ne depărtăm de Dumnezeu. Păcatul, este depărtarea de Dumnezeu, iar pocăința, apropierea de Dumnezeu, sunt opuse. În fiecare moment facem ori una ori alta. Cu cât încercăm să ne apropiem mai mult de Dumnezeu, spre exemplu cu rugăciune continuă, ne dăm seama cât de departe suntem de El. Sf Maxim Mărturisitorul, în a doua parte a Patru secole de dragoste, scoate în evidență că toate lucrurile care ne sustrag, tot timpul când uităm de Dumnezeu, trebuie înțelese ca fiind lipsa de dragoste pentru Dumnezeu, care este de fapt singurul păcat care există: fiecare păcat este în final lipsa de a răspunde cu dragoste dragostei lui Dumnezeu.

Poate că acest lucru pare extrem de deprimant, realizarea că viața noastră este o continuă respingere a dragostei lui Dumnezeu, preferând creația și nu Creatorul. Dar dacă credem că acest lucru este descurajator, este pentru că avem o imagine greșită despre Dumnezeu, ca fiind un monstruos polițai răzbunător, care caută pretexte să ne pedepsească. În realitate, viața pe care o ducem și în care păcătuim continuu, ne dezvăluie cât de infinită este dragostea Dumnezeului nostru, care nu încetează să fie Păstorul cel Bun, chemându-ne să îl urmăm. Să nu uităm că pocăința este răspuns lui Hristos, nu răspuns păcatului. O viață de continuă pocăință se realizează prin practica continuă de a răspunde acelei voci cunoscute în locul zgomotului continuu care ne sustrage și care se dă drept o chemare.

Dacă privim păcatul ca fiind ceva distrus (stricat), atunci prima realizare a unei vieți în continuă pocăință este aceea că stricăciunea este mai mult structurală decât ne dăm seama. Ceea de a doua realizare este mult mai persistentă decât se pare. A treia realizare este că o viață de continuă pocăință este mai mult relațională, comunală, decât se pare, ea este inseparabilă de starea de ruină a lumii în care trăim, de la starea de deteriorare a membrilor familiei, a colegilor de lucru, a membrilor parohiilor noastre, a preotului și a episcopului, a liderilor politici etc. Cu adevărat, starea noastră este starea întregii creații care se vaită, așteptând mântuirea. Menirea noastră, privilegiul nostru ca fii ai lui Dumnezeu este să purtăm în noi această tristă respingere a lumii ostile pentru Creatorul milos, respingere ce duce la confuzie, nemulțumire, durere, suferință și manifestări auto-destructive. Sf Pavel spune că atunci când unul din membrele trupului suferă, toate membrele suferă (1 Cor 12:26); o viață de continuă pocăință ne permite să participăm la acea suferință, în loc să fim amorțiți și indiferenți și să ducem această stare de cădere a lumii ca fiind crucea noastră pe Golgota unde să fim răstigniți împreună cu Hristos. Sf Pavel spune că trebuie să ne purtăm unii altora greutatea și astfel împlinim legea lui Hristos (Gal 6:2), care este dragostea. Femeia Cananeancă, atât de mult a luat asupra-i suferința fiicei sale încât s-a rugat ”ai milă de mine” și ”ajută-mă”, iar fiica ei a fost vătămată (Matei 15:22,25,27). Dacă dragostea împlinește întreaga lege, dacă dragostea este motivul existenței umane, atunci poziția noastră față de întreaga creație nu este altceva decât dragostea lui Dumnezeu pentru creația Lui, exprimată prin Emanuel, acela care este negreșit prezent cu ea, unit cu ea, suferind cu ea, până la punctul de a muri și de a coborî în iad ca să o ridice la o viață nouă.

După faimoasele spuse ale lui Dostoievski, devenim responsabili pentru toți și pentru toate. A fi creștin înseamnă a lăsa pe Hristos să fie prezent în noi în așa fel încât prezența Lui să fie prezența noastră în lume, devenind astfel aceia care nu suntem în lume pentru a fi serviți ci pentru a servi și a ne oferi viața pentru răscumpărarea ei. Aducându-ne aminte de Maica Domnului și de toți sfinții care au trăit această dăruire de sine, suntem continuu îndemnați prin slujbele Bisericii să ne dăruim nu numai Lui Hristos dar și unii altora, cât și întreaga

viață de comunitate Celui care ia asupra Sa neputințele noastre și poartă bolile noastre (Matei 8:17). În felul acesta, expresia unei vieți de continuă pocăință nu înseamnă numai o reorientare a noastră personală către Hristos, ci o pasionată îmbrățișare a acestei lumi căzute ca fiind parte din viața noastră pe care o reorientăm către acela care este Răsăritul cel de Sus; Păstorul cel bun a cărui voce familiară ne cheamă la El; care bate la ușa sufletului nostru și cu dragoste așteaptă ca noi să Îi deschidem; Cel care este Pâinea și Vinul ce așteaptă să fie consumate de noi astfel să putem spune într-un glas: ale Tale dintru ale Tale, de toate și pentru toate.

Fr. John Konkle

(Adaptare după o predică la 1/29/2023)

Mâhnirea divină conduce la bucuria de durată

Întristarea cea după Dumnezeu aduce pocăință spre mîntuire, fără părere de rău, iar
întristarea lumii aduce moarte (2 Cor 7:10).

Tristețea

Tristețea este durerea pe care o simțim atunci când pierdem pe cineva sau ceva ce ne este drag. Este sentimentul pe care îl încercăm atunci când avem o pierdere. Prototipul mâhnirii este moartea. Când Iisus era la mormântul lui Lazăr, a lăcrimat (Ioan 11:35). Sfântul Pavel spune Tesalonicenilor că durerea pentru frații lor întru Hristos care au murit trebuie să fie cu speranță (1 Tes 4:13). Pe lângă moarte suferim și alte pierderi care ne produc mâhnire: pierderea serviciului, prieteni care se mută de lângă noi. Poate suntem înstrăinați de soț sau soție, de un copil sau un părinte. Șeful, sau soțul/soția nu recunosc efortul și sacrificiul nostru. Este posibil să nu ne putem îndeplini norma datorită întreruperilor din ziua respectivă. Pe măsură ce îmbătrânim, simțim scăderea puterilor fizice și intelectuale. Toate acestea sunt un fel de moarte, care au făcut pe Sf Pavel să spună: "Mor în fiecare zi" (1 Cor 15:31).

Tristețea supremă este desigur, propria noastră moarte, care dă naștere la o mâhnire anticipată. În grădina Ghetsimani, Iisus a fost mâhnit așteptând ceasul ispitelor. De multe ori Iisus ne spune să ne îndreptăm atenția către aceste ultime realități: propria noastră moarte, culminarea evenimentelor acestei lumi și sfârșitul ei, cea de a doua Lui venire și în mod special judecata de apoi. Toate acestea sunt realități serioase. O reflecție cinstită și susținută asupra acestor lucruri produce o serie de sentimente, mai ales tristețea care se naște din realizarea că vom fi despărțiți de lumea aceasta așa cum o cunoaștem. Avem regrete pentru ceea ce am făcut sau nu am făcut, și ne dăm seama cât este de mare diferența dintre persoana care am dorit să fim și cea care suntem.

Întristarea lumească

Fie că pierderea noastră este mare sau mică, problema este cum să abordăm

durerea care o acompaniază. Unii dintre noi refuză să o accepte-nu atât datorită pierderii, ci mai de grabă durerii care o însoțește. Adoptăm astfel idealul de "superman", un fel de pseudo-stoic, amorf și prost călăuzit din punct de vedere rațional care ne lasă împietriți și reci. Să ne aducem aminte de Iisus și femeia păcătoasă din casa lui Simon Fariseul, unde siguranța de sine și răceala lui Simon îl orbește față de propria lui nevoie de mila lui Hristos, chiar în prezența femeii îndurerate asupra căreia dragostea lui Iisus se revarsă abundant asupra ei.

Atunci când simțim o durere sufletească, uneori încercăm să o liniștim prin acte de sustragere: mânie, acuzații, plângeri, ocupații și să ne dăm importanță. Mânia și acuzațiile sunt încercări slabe de a transfera altora răspunderea pentru viața noastră interioară, făcându-i responsabili pentru incapacitatea noastră de a ne controla simțămintele, astfel încât să pierdem orice șansă de a fi vindecați de către Hristos. A ne plânge și a ne văicări ne distanțează de mulțumirea dă-tătoare de viață care ne deschide ochii asupra prezenței lui Dumnezeu în cele mai tragice situații. Umila recunoștință a lui Iosif în situația față de frații lui în comparație cu nemulțumirile și plângerile neconținute ale Israelitilor în fața plenitudinii de provizii pe care Dumnezeu Le-a dat-o în rătăcirile lor prin deșert. (Facerea 37). Ocupațiile și importanța pe care ne-o dăm ne permite să ne îndreptăm atenția asupra altor lucruri așa zis mai importante, justificând astfel evitarea suferinței interioare pe care o simțim. Să ne amintim de Herod care s-a întristat când i s-a cerut capul Sf Ioan Botezătorul, dar neputând să se umilească în fața oaspeților săi, a căzut pradă durerii care conduce la moarte (Mark 6:26). În astfel de situații, ca și în multe altele, când ne îndreptăm atenția către alte lucruri, ne izolăm de darul mântuirii.

Nu mai puțin dăunător pentru sufletul nostru este sustragerea și negarea suferinței care ne paralizează într-o stare de compătimire personală, un abis întunecat din care pare că nu mai ieșim. Când ne plângem și ne văităm în fața necazurilor pe care le încercăm, construim în imaginația noastră un nou univers, un univers în care ne simțim victime și în care așteptăm să fim salvați de altcineva. Prin refuzul de a lua asupra noastră crucea pe care ne-a dat-o Dumnezeu, așteptăm ca ea să fie purtată de altcineva. Acesta este cazul lui Iuda, al cărui regret l-a făcut să se îndrepte către arhierii în loc de Hristos, și astfel și-a luat viața.

Mâhnirea divină

Mâhnirea luminează pe care o suferim în nenumărate feluri, conduce la moarte. Ne separă de noi înșine, de cei din jur și în final de Dumnezeu. Ne abandonează și ne lasă fără speranță. Prin contrast, Sf Pavel ne asigură că există un alt fel de mâhnire care este dă-tătoare de viață; una care nu neagă suferința, ci invită pe Hristos să sufere alături de noi, să ne ajute să ne purtăm crucea. Acesta este actul pocăinței, de a ne întoarce către Hristos. În mijlocul disperării, El

este speranța noastră. Atunci când Sf Pavel îndeamnă pe Tesaloniceni să aibă speranță în suferințele lor, el explică că singura noastră speranță este în Hristos care a venit și a murit pentru noi ca să înviem și noi odată cu El.

Pierderile pe care le suferim în decursul anilor, care uneori par nesfârșite, sunt ceea ce Scriptura numește încercări. În *O scrisoare către maica Xenia*, Sf Grigorie Palamas spune că în fața încercărilor pe care le întâmpinăm în viață, putem să trecem peste durerile lumești și să cultivăm suferința divină, prin practicarea primelor două Fericiri: ”Fericii cei săraci cu duhul, că a lor este împărăția cerurilor” și ”Fericii cei ce plâng, că aceia se vor mângâia” (Matei 5:3-4).

De la sărăcie la întristare divină

Împărăția lui Dumnezeu dăruită celor săraci cu duhul este înainte de toate împărăția din lăuntru nostru, Hristos care domnește în inima noastră și care ne dă pace interioară în fața furtunilor externe. Ce înseamnă deci a fi sărac cu duhul? Aici Sf Grigorie are o simplă explicație, aceea că dacă suntem săraci cu duhul înseamnă că ne lipsește ceva, că am suferit o pierdere. El explică că aceste pierderi materiale nu sunt în substanța lor suferințe lumești, ci o deschidere către ceea ce Sf Grigorie numește divină întristare, sinonim cu durerea lumească.

Pentru Sf Grigorie, sărăcia acestei lumi devine sărăcia spirituală care transformă suferința din această lume în suferință divină, atunci când îmbrățișăm această sărăcie lumească în numele Domnului. Sf Grigorie ne îndeamnă continuu să îmbrățișăm toate încercările, toată sărăcia; spre exemplu ”Astfel, de la sărăcia trupească, îmbrățișată din dragoste pentru Dumnezeu se naște mâhnirea care aduce alinare aceluia care o încearcă și îi umple de binecuvântări” (Philokalia vol. 4, §50). Ce înseamnă a ne îmbrățișa sărăcia? Într-un sens, înseamnă a nu fugi de ea, și nici a ne bălăci în ea, care nu sunt decât manifestări ale suferințelor materiale, lumești. Rămânând atenți la sentimentele interioare ale acestor pierderi lumești, ne dăm seama că avem un gol interior pe care această lume nu îl poate umple și acest gol tânjește spre a fi umplut de ceva care este dincolo de această lume. Sărăcia acestei lumi, îmbrățișată de dragostea pentru Dumnezeu, deschide calea către viața veșnică.

În mod paradoxal, ușa care s-a deschis nu este o ușă prin care trecem noi spre Dumnezeu, ci este deschiderea prin care Dumnezeu—la timpul potrivit—vine către noi. Așteptarea noastră din această lume se transformă în așteptarea lumii veșnice. Încercările prin care trecem devin o anticipare activă în așteptarea Domnului (Ps 26:14; 36:9). Singura și cea mai puțin apreciată disciplină a vieții creștine este așteptarea lui Dumnezeu. Sf Paisie de la Sihla, un duhovnic Român, spunea tuturor celor pe care îi spovedea: ”Răbdare! Răbdare! Răbdare! Noi credem că a fi răbdători este așteptarea ca să se schimbe semaforul în

verde și să trecem mai departe, sau să așteptăm copiii să vină la masă, sau să se pregătească pentru a ajunge la biserică la timp. Greșeala noastră este că așteptăm ca lumea din jurul nostru să se schimbe; așteptăm vremelnicul, lumescul, și suntem mirați că veșnicul nu sosește niciodată.

Sfântul Grigorie numește tristețea pe care ne-o creează golul spiritual, prima treaptă către mânia divină. Această primă stare de mâhnire divină, dublată de groaza acestui gol interior este cu adevărat un loc înspăimântător. El compară aceasta cu starea fiului risipitor când acesta a încetat să se mai scalde în desfătările lumești și și-a venit în fire, adică a încetat a fugi de el însuși prin divertismentele lumești în care se afla. Era învăluit de moartea pe care mâhnirea sufletească o produce, dar a decis să nu mai alerge ci să se oprească și să privească în interior, un lucru înspăimântător pentru mulți dintre noi. Din locul acela ascuns și-a amintit de viața din casa părintelui său și acest lucru i-a arătat ce îi lipsește acum, o altfel de lipsă decât aceea a acestei lumi. Devenind conștient de sărăcia lui spirituală capătă dorul de cele spirituale (§70). Când îi vom urma exemplul, vom trece de la sărăcia lumească la mâhnirea divină.

Trebue însă să luăm aminte la un lucru. Suferințele sunt de mai multe feluri, fie ele lumești sau divine, și uneori pot fi prea greu de suportat singuri. Pentru a continua să suferim o pierdere în timp ce îmbrățișăm dragostea lui Dumnezeu, avem nevoie de suport și îndrumare de la alții—preot, membrii de familie, prieteni. Uneori durerea este atât de mare încât nu avem capacitatea de a judeca corect ce putem singuri și care este pericolul de a ne prăbuși în disperare sau adicții. Îndrumându-ne a păstra suferința în așteptarea lui Dumnezeu, Sf Grigorie nu ne îndrumă spre izolare de cei care ne iubesc; Dumnezeu ne consolează prin prezența lor. (2 Cor 1:3-7; 2:12-13; 7:5-15). Dependența noastră de alții nu este pentru a ne văita și a vocifera, și nici pentru bârfă sau vorbe inutile, ci este o ocazie de a accepta ca alții să participe la durerea noastră și astfel să împlinească voia lui Dumnezeu (Gal 6:2). Avem nevoie de ei să ne ajute să îmbrățișăm dragostea lui Dumnezeu în momentele de durere și deznădejde.

Să ne bucurăm alături de Mângâietorul în Împărăție

Conștientizarea vidului interior, ne creează o dorință, un dor, pentru părintele care ne iubește, și îl vom afla alergând către noi. Sf Grigorie ne spune că tatăl și fiul risipitor sunt cu lacrimi în ochi, de durere. Durere pentru ceea ce a fost irosit, dar totodată și lacrimi de adâncă bucurie pentru că ne-am reunit cu Creatorul nostru. Faza primă a tristeții divine, care este unită cu teama este desăvârșirea tristeții care este tristețea unită cu dragostea. Tatăl îmbrățișează pe fiul iar fiul îmbrățișează pe Tatăl, producând adâncă bucurie, o bucurie care ne umple viața. Avem o bucurie divină chiar dacă durerea în această lume rămâne. O bucurie pe care lumea nu o poate oferi dar nici nu o poate lua.

Fr John Konkle

March 2023

HOLY WEEK / PASCHA / BRIGHT WEEK
SCHEDULE OF SERVICES – 2022

Sat. April 8	Liturgy of St. John	9:00 am
<i>Lazarus Saturday</i>	Vigil Service	6:00 pm

Sun. April 9	Akathist & Hours	9:00 am
<i>Palm Sunday</i>	Liturgy of St. John	10:00 am
	Bridegroom Matins	7:00 pm

HOLY WEEK

Mon. April 10	Presanctified Liturgy	9:30 am
	Bridegroom Matins	7:00 pm

Tues. April 11	Presanctified Liturgy	9:30 am
	Bridegroom Matins	7:00 pm

Wed. April 12	Presanctified Liturgy	9:30 am
	Holy Unction	2:00 pm
	Bridegroom Matins	7:00 pm

Thur. April 13	Hours & Typica	8:30 am
	Vesp. Liturgy of St Basil	9:00 am
	Matins w/Passion Gospels	7:00 pm

Fri. April 14	Royal Hours & Vespers	9:00 am
	Matins with Lamentations	7:00 pm

Sat. April 15	Hours & Typica	8:30 am
	Vesp. Liturgy of St Basil	9:00 am
	Resurrectional Matins & Paschal Liturgy of St John	11:30 pm

Sunday, April 16– PASCHA	Paschal Vespers	1:00 pm
---------------------------------	-----------------	---------

BRIGHT WEEK

Mon. April 17	Matins	8:00 am
	Liturgy of St John	9:00 am

Tues. April 18	Matins	8:00 am
	Liturgy of St John	9:00 am
	Vespers	5:00 pm

Fri. April 21	Liturgy of St John and blessing of the water	9:00 am
<i>Life-giving Fount</i>		